

SAYI: 27

7 - 13 EKİM 2020

FİNANSAL BİLİNÇ PROGRAMI HAFTALIK GÜNDEM

DOLU FİNCAN

Sizin için güzel bir hikayemiz var.

FİNANSAL SÖZLÜK

Karmaşık gibi görülen fakat anlaşılması zor olmayan finansal kavramları sizler için açıkladık.

SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA AMAÇLARI

5- TOPLUMSAL CİNSİYET
Toplumsal Cinsiyet Eşitsizliğinin kadınların hayatına yansımalarını ve yapabileceklerimizi sizler için derledik.

Bugün sizlere bir hikaye anlatmak istiyorum. Hikaye dinlemeyi; ister çocuk olalım ister yetişkin hepimiz çok severiz. Hikayeler aynı zamanda vermek istediğimiz mesajı vermek için de çok iyi bir yöntemdir. Dinleyicinin de aklında anlattığınız konu değil aslında o hikaye kalır. Geçen haftalarda yaptığımız Gündem Buluşmasında bizlerin iyi birer hikaye anlatıcısı olmamız gerektiğinden ve bunun en iyi yolunun da bol bol okumak ve yazmak olduğundan bahsetmiştim. Bu nedenle bugün bu konuyu sizlere bir örnekle anlatmak istedim.

Haydi çayınızı, kahvenizi alın ve yaslanın arkanıza. Hazır mısınız?

Yaşlı usta, kapısının ısrarla vurulmasıyla sarsılarak derin düşüncelerinden sıyrıldı ve kapıya yöneldi. Kapıdaki iyi giyimli, zengin görünümlü adam davet beklemeden içeri girdi. Nefes bile almadan kendini tanıtmaya başladı. “Bilmelisin ki saygıdeğer usta...” dedi “...bugün karşına gelen bu öğrenci tanınmış ve saygıdeğer bir alimdir. Ben kralın en güvendiği danışmanlarından biriyim. Kral bana sormadan parmağını bile kımlıdatmaz. Bulduğum konuma gelmem kolay olmadı. En iyi ustalarla çalıştım, en katı öğretilere uydum, sürekli kendimi geliştirmeye çabaladım. Senin bilgin ve öğretilerin de pek çok kişi tarafında tavsiye edildi ve bunun için seni görmeye geldim.”

Adamın makineli tüfek gibi konuşmasına ara vermesini bekleyen usta, bu davetsiz misafire bir fincan çay içmeyi teklif etti. Usta, fincana çay doldururken adam hala başarılarını sıralamaya devam ediyordu. Fincan dolmuştu fakat, yaşlı usta, çay fincandan taşıp masaya ve misafirin kucağına akmaya başlayana kadar devam etti. Üzerine çay dökülen adam ayağa kalktı ve ıslanan paltosunu silkeleyerek yaşlı adama “Fincanın dolduğunu görmüyor musun? Niçin hala doldurmaya devam ediyorsun?” diye bağırdı.

Yaşlı usta; “Senin zihnin evlat...” dedi “...bu fincan gibi, yeni bilgiler almayacak kadar dolu. Git ve onu boşalt. Bana boş bir fincan gibi bir zihinle gelene kadar da sana öğretecek bir şeyim yok.”

Kıssadan hisse; İş hayatımızın ya da özel hayatımızın yüksek temposu içinde çoğu kez ihtiyaçlarımız yerine, yapmakla görevli olduğumuz şeyleri yerine getirme duygusuyla ve görev bilinciyle yapmaya çalışırız. Oysa yeni bir işe veya yeni bir girişime başlamadan önce kendimizi dinlememiz bu şeyi yapmak için bizi motive eden şeyleri sorgulamamız gerekli.

Yani, yeni bir işe başlamadan önce **DUR** ve **KENDİNE SOR**: “**Bu yeniliğe hazır mıyım? Bunu başarabilir miyim? Bilgim bu işi başarmam için yeterli mi?**”

Unutmayın ki bazen; her şeyi unutmak, her şeye yeniden başlamak ve kendinize yeni fırsatlar vermek daha başarılı olmak için en iyi yol olabilir. Eğer hayat felsefeniz “Ne olmak istediğiniz değil de, ne yapmak istediğiniz” olursa her zaman öğrenmeye açık, boş bir zihne sahip olabilirsiniz. Yeni yazılarda görüşmek üzere.

SÜEDA TAYLAN

AYRIŞTIRMA

Kuponlu bir menkul kıymetin anaparası ve kuponlarının ayrı ayrı işlem görebilmesi amacı ile ayrıştırılmasını ifade eder. Amaç, özellikle uzun vadeli kuponlu ihraçların yatırımcı açısından kullanım alanını genişletmek ve bu tür ihraçların talebini artırmaktır. Hazine Müsteşarlığı bu amaçla ihale ile ihraç etmiş olduğu DİBS'leri ve doğrudan satışını yaptığı Kira Sertifikalarını anapara ve kuponlarına ayrıştırabilmektedir.

BANKALARARASI TAKAS ODALARI MERKEZİ

Çeklerin bankalar arasında hesaben mutabakatını sağlamak amacıyla 1985 yılında TCMB tarafından kurulmuş olan, tüzel kişiliği haiz bir ödeme sistemidir. BTOM'da TCMB tarafından çıkartılan Tebliğ esaslarına uygun Türk lirası çekler işleme alınmaktadır. Sistem netleştirme esasına göre çalışmaktadır. Bünyesinde çekle işleyen hesapları bulunan ve bankalararası takas odası kurulu yerlerde şubeleri olan bankalar, bankalararası takas odalarının faaliyetlerine en az bir şubeleri ile katılmak zorundadırlar. BTOM'da çek takası işlemleri, 30 Ekim 2013 tarihinden itibaren faaliyete geçen Yeni Elektronik Çek Takas Sistemi ile elektronik ortamda çekerle ilişkin bilgilerin iletilmesi esasına dayanılarak yapılmaktadır.

ÇEKİRDEK YÜKÜMLÜLÜKLER

Bankacılık sektörünün yurt içindeki tasarruf sahiplerinden sağladığı mevduat kaynaklı finansman genel olarak çekirdek yükümlülükler olarak adlandırılmaktadır. Çekirdek yükümlülükler ekonominin büyüklüğü ve hane halkının servetiyle orantılı şekilde büyüdüğünden bankaların kredi genişlemesi için ekonominin temelleriyle uyumlu bir kaynak olarak kabul edilmektedir. Kredilerin mevduattan hızlı büyüdüğü kredi genişlemesi dönemlerinde bankalar çekirdek olmayan yükümlülüklerle yönelerek finansal sistemdeki makro-finansal kırılğanlıkları besleyebilmektedir.

ELEKTRONİK MENKUL KIYMET TRANSFER SİSTEMİ

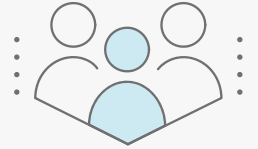
Menkul kıymetlerin bankalar arasında aktarımının ve mutabakatının, elektronik ortamda gerçek zamanlı ve kaydi olarak yapılmasını sağlayan menkul kıymet mutabakat sistemidir. EMKT Sisteminde, devlet iç borçlanma senetleri ile bazı kamu kuruluşları tarafından ihraç edilen senetlere ilişkin işlemler yapılmaktadır. EMKT Sisteminde yapılan işlemlerde ödeme karşılığı teslimat (ÖKT) ilkesi geçerlidir. Bu ilke kapsamında, menkul kıymet aktarımı, söz konusu menkul kıymete ilişkin fon aktarımının gerçekleşmesi ile eş anlı olarak yapılmaktadır. EMKT Sistemi resmi tatil günleri dışında hafta içi her gün 08.00- 17.30 saatleri arasında çalışmakta, yarım işgünlerinde ise sistem saat 13.00'te kapanmaktadır. EMKT Sisteminin sahibi ve işleticisi TCMB'dir.

DOĞRUDAN (KESİN) SATIM

TCMB'nin para politikası hedefleri çerçevesinde, para arzının ve ekonominin likiditesinin etkin bir şekilde düzenlenmesi amacıyla kullandığı açık piyasa işlemlerinden biridir. Genellikle, piyasada kalıcı likidite fazlası olduğu durumlarda, TCMB'nin piyasaya (açık piyasa işlemleri yapmaya yetkili kuruluşlara) kendi portföyünden menkul kıymet satmasını, karşılığında sistemden likidite fazlasını kalıcı olarak çekmesini ifade eder.

FINANSAL İSTİKRAR KOMİTESİ

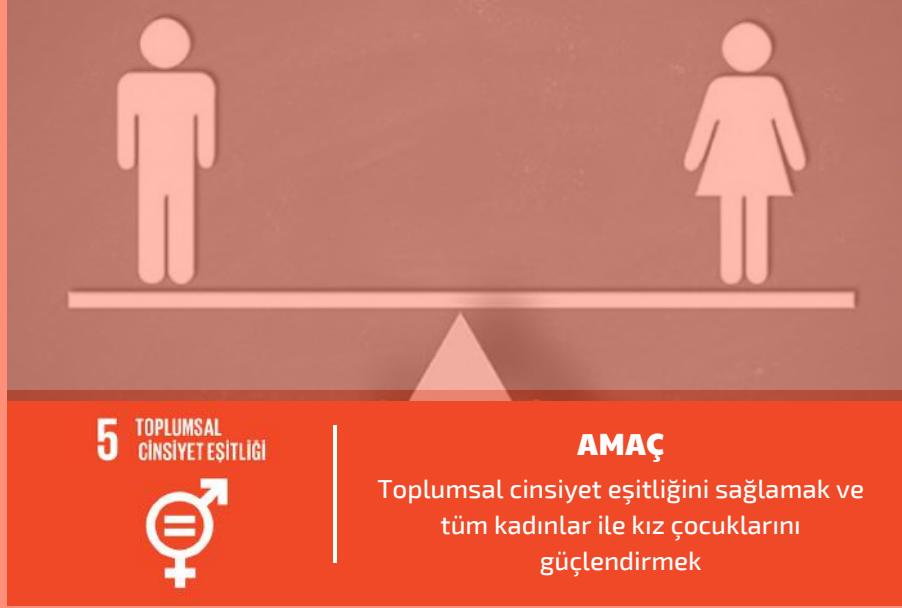

Türkiye'de makro finansal riskleri yakından ve etkili bir şekilde izleyebilmek için 8 Haziran 2011 tarihinde yürürlüğe giren 637 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 4059 sayılı Kanun'da yapılan değişiklikle kurulan komitedir. Finansal İstikrar Komitesi, T.C. Hazine ve Maliye Bakanının başkanlığında; TCMB Başkanı, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Başkanı, Sermaye Piyasası Kurulu Başkanı ve Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Başkanından oluşur. Temel görevleri, üye kurumlar arasında eş güdümü sağlayarak finansal riskleri kontrol etmek ve sistemik risk oluşmasını engellemektir.

Kaynakça:

- [Finansal Terimler Sözlüğü](#)

UĞURCAN TOP

Kadınlara ve kız çocuklarına yönelik her türden ayrımcılığın önlenmesi yalnızca temel bir insan hakkı değil, sürdürülebilir bir gelecek için zorunluluk. Kalkınmanın önemli bir parçası ve yüksek insani gelişmenin bir ön koşulu olan kadınların ve kız çocuklarının güçlenmesi aynı zamanda ekonomik büyümeye de katkı sağlıyor. Toplumsal cinsiyet eşitliği, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) faaliyetlerinin merkezinde ve kalkınma yaklaşımının özünde yer alıyor.

TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTSİZLİĞİNİN KADINLARIN HAYATINA YANSIMALARI

Sağlık

Toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin en belirgin yansımalarından biri sağlık alanıdır. Yapılan araştırmalar kadınların erkeklere göre daha uzun yaşadıklarını ancak yaşam kalitelerinin daha düşük olduğunu, daha fazla hastalık yaşadıklarını göstermektedir.

Ekonomi

Kadınların toplumdaki rollerinin, sahip oldukları hakların ve kaynaklara erişimlerinin erkeklerden farklılaşması nedeniyle yoksulluktan öte kadın yoksulluğun öncelikle irdelenmesi gerekmektedir. Dünya'da halen mevcut ar yoksul insanların yaklaşık %70'i kadındır.

Eğitim

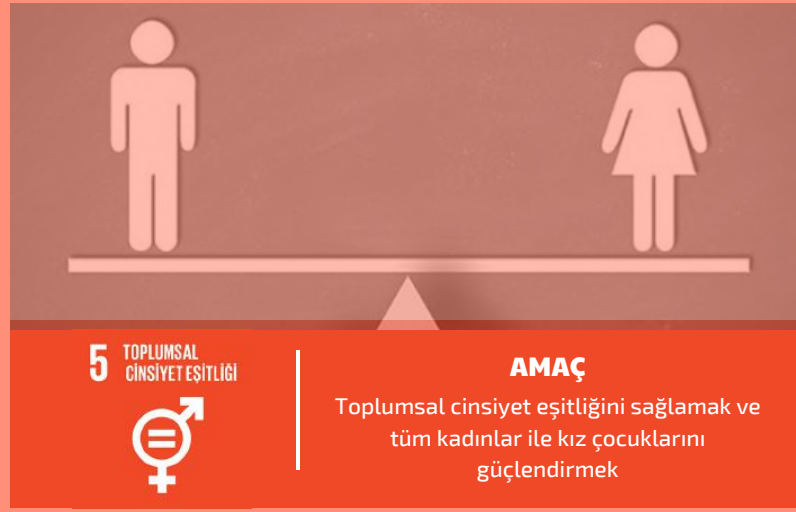
Eğitim açısından bakıldığında da kadının durumu iç açıcı bir tablo çizmemektedir. Tüm dünyada okur-yazar olmayan insanların yarısından fazlası kadındır.

Şiddet

Dünya Sağlık Örgütü, tarafından yürütülen çalışmalarda şiddete uğrayan kadınların çoğu bu çalışmalar için kendileriyle görüşülene kadar hiç kimseye bundan bahsetmediği saptanmıştır. Tecavüz ve ev içi şiddet, gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde kadınların hastalık yükünün önemli bir bölümünü oluşturmaktadır

NELER YAPABİLİRİZ?

HEDEF 5: TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ
MARGREET DE HEER tarafından tasarlandı.

Dünya üzerindeki kadınlar ve kızlar sık sık problemlerle karşılaştılar. İşte bu konuda yapabileceğimiz!

1. KADINLARA VE KIZLARA YÖNELİK TÜM ŞİDDETE SON
İnsan ticareti, cinsel istismar, zorunlu evlilik ve kadın sünneti dahil.

2. KADINLARIN EYDEKİ ÇALIŞMALARINA DEĞER VER

3. KADINLARI VE KIZLARI TEŞVİK ET
Tüm siyasi, ekonomik ve kamusal alanlara katılımı teşvik et.

4. EŞİT HAKLARI SAVUN

HAKLARIN VARI
YASA

Bu çalışma Dünya'nın En Büyük Dersi projesi kapsamında, çocukları ve öğretmenleri Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri hakkında güçlendirmek için hazırlanmıştır. Çalışma The World's Largest Lesson tarafından Creative Commons "Ticari Kullanıma İzin Vermeyen" açık kaynak prensibiyle lisanslanmıştır.

#HedefleriÖğret / #HerkesAnlat / #KüreselHedefler dunyainenenbuyukdersi.org

Kaynakça:

[Toplumsal Cinsiyet Eşitliği_UNDP-TR](#)[Toplumsal Cinsiyet Eşitliği ve Sürdürülebilir Kalkınmaya Giden Yola Işık Tutan Bir Rehber](#)[Dünyanın En Büyük Dersi](#)[Toplumsal Cinsiyet Eşitsizliğine Genel Bakış](#)

SAYI: 27

7 - 13 EKİM 2020

FİNANSAL BİLİNÇ PROGRAMI HAFTALIK GÜNDEM

FİNANSAL BİLİNÇ PROGRAMI
HAFTALIK GÜNDEM
TÜM SAYILAR